

Hrvatski jezik
PRIPREMA ZA IZVEDBU NASTAVNOGA SATA

<i>Razred:</i> 7.	<i>Jedinica:</i> Dobriša Cesarić, BALADA IZ PREDGRAĐA interpretacija
<i>Zadaće sata:</i>	
<p><i>Shvatiti pojam lirko – epska pjesma, balada, socijalna tematika, motivi, pjesničke slike, motiv prolaznosti, anafora, uokvirena kompozicija, borba protiv društvene nepravde, razvijati osjetljivost za pjesničku riječ, razvijati recepcijske sposobnosti, razvijati pjesnički sluh, razvijati sposobnosti zamišljanja, razvijati literarnu memoriju, razvijati i obogaćivati emotivni svijet, razvijati sposobnosti tumačenja literarnih tekstova, razvijati sposobnosti književnog izražavanja, razvijati interes za čitanje književnih djela, ljubav prema lijepoj književnosti, bogatiti rječnik, razvijati sposobnosti zapožanja, uspoređivanja, pamćenja</i></p>	
<i>Rasterećenje:</i>	
<i>Korelacija:</i> <i>Film, glazbena kultura - šansona</i>	
ARTIKULACIJA SATA	<i>Oblici metode</i> <i>Sredstva i pomagala, vrijeme</i>
I. Motivacija: <i>Razgovor o siromaštvu, siromašnim četvrtima, beskućnicima. Boje, zvukovi, mirisi...</i>	5
II. Najava: <i>O Cesariću Obratiti pozornost kako je Cesarić doživio predgrađe</i>	5
III. Čitanje teksta, emocionalno – spoznajna pauza	<i>Čitanja, CD player, CD</i>
IV. Objava doživljaja: <i>Razgovor o Cesarićevom i učeničkom doživljaju predgrađa, pojedinosti koje su učenici zapazili u pjesmi</i>	<i>Čelni, dijaloške metode, rad na tekstu, čitanje u sebi, čitanje naglas, interpretativno čitanje</i> <i>5</i>
V. Interpretacija: <ul style="list-style-type: none"> • Tematsko-motivska analiza – motiv prolaznosti • Analiza pjesničkih slika i stilskih sredstava – epitet, anafora personifikacija • Uokvirena kompozicija • Lirski subjekt • Socijalna tematika 	25
VI. Sinteza: <i>Epsko-lirska pjesma Balada</i>	5
VII. zadaća Naslikati ili nacrtati jednu strofu pjesme, zapisati stihove	

PLAN PLOČE

TEMA: *Socijalna tematika u pjesništvu i prozi
Dobriša Cesarić, Balada iz predgrađa*

Analiza pjesme

Tema; život siromašnih ljudi u predgrađu

Motivi: petrolejska lampa

Blato

Sirotinja

Netko

Prolaženje vremena (motiv prolaznosti)

Slike; vizualne

Stilska sredstva (jezik i stil)

Epiteti

Kontrasti

Gradacija

Ponavljanja – anafora – ponavljanje riječi na početku stihova

- Ponavljanje riječi

- Ponavljanje zadnje strofe – uokvirena kompozicija

*ugodaj
značenje*

Včenici će u bilježnice zapisati – pojmove s ploče, uz svaki pojam stihove

Interpretacija:

Vizualnom slikom blatnoga, zapuštenog prostora obasjanog samo mutnom crvenkastom svjetlošću petrolejske lampe pjesnik nas uvodi u svijet siromašnoga predgrađa. Izborom motiva (svjetlost, ali ne sjajna, debelo blato, stari plot i cigle razbacane po putu) pjesnik dočarava zapuštenost i nekako mutno i teško ozračje.

U drugoj strofi uvodi motiv sirotinje – lirske subjekte, uvije ista sirotinja. Kontrastom svjetlosti i mraka naznačuje odakle dolazi ta sirotinja i na neki način aludira na mrak u njihovim životima što pojačava izrazom brige na njihovim licima, a svjetlost koja povremeno i zasjaji kao ideja boljega života, nestane u trenu, u njihovih par koraka koliko im treba da prođu ispod lampe. U istoj strofi pjesnik uvodi još jedan lirske subjekt. No on je nepoznat netko, bilo tko koji se u moru sirotinje jednoga dana ne pojavljuje.

Ponavljanjem, anaforom veznika a (suprotni veznik) pojačava suprotnost sirotinje i tog nekoga i njegove isključenosti iz svakodnevice predgrađa. S druge strane, taj se svakodnevni život nastavlja naznačen ponavljanjem sastavnoga veznika i i ponavljanjem riječi gori. Dakle sve je isto, sve traje, jedino je netko tu izostavljen.

Taj izostanak nekoga nastavlja se u trećoj strofi ponavljanjem ponovno veznika i gradacijom (utra, prekšutra, mjesec, dva, dolazak zime) označavajući prolazak vremena – motiv prolaznosti čest kod Cesarića. Netko je navodno bolestan. A vrijeme prolazi i ne zna se točno što je s njim. Osjećaj isčekivanja pjesnik je pojačao trotočjem na kraju treće strofe.

Četvrta strofa počinje kontrastnim veznikom a i vraća nas u svijet predgrađa u kojem se ništa ne mijenja, jedino vrijeme prolazi i došlo je proljeće. Stanka označena crticom daje nam vremena da isčekujemo nekoga da se pojavi, ali sljedeći stih briše svaku nadu ponavljanjem riječi nema, da bi završio izričajem nema ga više. Riječi su konačne, ali Cesarić nam opet trotočjem ostavlja vremena za razmišljanje, osjećanje – gdje li je, je li umro, je li našao bolji život...

A život se nastavlja u posljednoj strofi, ništa se nije promijenilo, ponavljanjem prve strofe, uokvirenom kompozicijom, jasno je da sve počinje ispočetka. Netko drugi će opet jednostavno u jednom trenutku prestati prolaziti ispod lampe, vrijeme će i dalje prolaziti, a sve će opet u tom začaranom, mutnom, maglovitom predgrađu ostati isto.